

STAVITELSTVÍ
INŽENÝRSTVÍ
ARCHITEKTURA

SIA ČR – Rada výstavby
Sokolská 15, 120 00 Praha 2
Kancelář: Václavské náměstí 31, 110 00 Praha 1
Tel. : 224 228 910; www.siacr.cz

Návrh působnosti ústředního správního úřadu pro výstavbu, stavebnictví a architekturu

3. 11. 1999 – 3. 11. 2009

10 LET SIA ČR – RADY VÝSTAVBY

SIA ČR – Rada výstavby

u příležitosti 10. výročí svého vzniku připravila tento návrh jako výsledek řady diskusí, analýz a dílčích námětů směřující ke zlepšení péče státu při vytváření podmínek pro trvale udržitelný rozvoj našeho vystavěného prostředí.

Praha 2009

Členové sdružení:

Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství
Česká asociace konzultačních inženýrů
Česká komora architektů
Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě
Česká společnost pro stavební právo
Český svaz stavebních inženýrů
Obec architektů
Sdružení pro výstavbu silnic
Společnost pro techniku prostředí
Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR
Svaz zkušeben pro výstavbu

Řízení otázek výstavby, architektury a stavebnictví neodpovídá současným potřebám ucelenosti, komplexnosti a soustředěnosti. Na rozdíl od jiných států neexistuje dnes v ČR ústřední orgán státní správy, který by se touto problematikou průřezově zabýval a mohl přijímat nebo navrhopvat vládě účinná opatření, která by vytvářela na celostátní úrovni vzájemně propojený systém koncepčních, legislativních, technických a finančních nástrojů.

Přitom investiční výstavba (a s ní související sektor stavebnictví) má vliv na životní prostředí i na celkovou ekonomickou efektivnost státu a v dlouhodobém horizontu přispívá k vyváženému rozvoji území, vytváření podmínek pro podnikání, pro sociální stabilitu, k péči o trvale udržitelný rozvoj našeho vystavěného prostředí apod.

V návaznosti na předcházející iniciativu SIA ČR – Rady výstavby se proto navrhuje přehled působností, které by měl ústřední úřad pro výstavbu, stavebnictví a architekturu mít, aniž by se řešilo jeho organizační postavení, které je věcí politického rozhodnutí. Takovýto ústřední úřad lze ustavit jako samostatné ministerstvo, což znamená zejména změnu § 1, 13 a 14 kompetenčního zákona nebo příslušné činnosti začlenit do jiného ministerstva za podmínky rovnosti a proporcionality s jinými agendami ministerstva; také toto uspořádání znamená úpravy v postavení a kompetencích ústředních orgánů státní správy v § 1 a dalších ustanoveních kompetenčního zákona. Dále lze vytvořit samostatný ústřední úřad a začlenit jej do soustavy ústředních orgánů uvedených v § 2 kompetenčního zákona, tj. zastupovaných v úrovni vlády některým z ministrů. Konečně možno postavení výstavby a stavebnictví na ústřední úrovni řešit jako organizační jednotku (např. generální ředitelství) začleněnou do některého z ministerstev. K tomu by stačilo využít např. novely stavebního zákona nebo novely zákona o veřejných zakázkách a v této novele upravit též dosavadní kompetence dotčených ministerstev. V tomto posledním případě je pochybné, zda organizační jednotka bude mít dostatečné postavení a sílu ke koordinaci činností, jak je uvedeno dále v tomto materiálu.

Návrh působností ústředního správního úřadu pro výstavbu, stavebnictví a architekturu

I.

1. Ústřední správní úřad pro výstavbu, stavebnictví a architekturu vykonává působnost ve věcech územního plánování, stavebního řádu, veřejného investování, normalizace ve výstavbě, stavební výroby, stavebních výrobků a stavebních hmot, politiky bydlení a rozvoje bytového fondu, investiční politiky a koordinace přijímání a uplatňování technických předpisů ES pro stavby a směřování vědeckovýzkumné a vzdělávací činnosti ve výstavbě.

2. Ústřední správní úřad pro výstavbu, stavebnictví a architekturu koordinuje činnost ústředních orgánů v přípravě souvisejících předpisů dotýkajících se této oblasti, spravuje finanční prostředky určené k zabezpečení politiky bydlení a metodicky usměrňuje činnost ministerstev a jiných ústředních orgánů a nižších správních úřadů ve veřejných zakázkách, týkajících se projektů a stavebních prací.

II.

Ústřední správní úřad pro výstavbu, stavebnictví a architekturu v rámci působnosti uvedené v čl. I. zejména:

a) vykonává dozor státu ve věcech územního plánování a stavebního řádu;

b) pořizuje politiku územního rozvoje a podklady k ní a koordinuje přípravu politiky architektury a urbanizace; vede evidenci územně plánovací činnosti;

c) dbá o uplatňování soudobých poznatků územního plánování, urbanizmu, architektury a inženýrství ve výstavbě, vykonává působnosti vůči České komoře architektů a České komoře autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě podle stavebního zákona a zvláštních předpisů;

d) dbá o ochranu veřejných zájmů ve výstavbě zejména ochranu životů a zdraví, bezpečnosti, životního prostředí, majetku a ochranu kulturního, přírodního a archeologického dědictví při stavební činnosti a její přípravě; spolupracuje na tvorbě předpisů o bezpečnosti na stavbách;

e) sleduje a analyzuje opakující se vady ve výstavbě, kterým je třeba ve veřejném zájmu předcházet a navrhuje opatření k zabránění jejich opakování; vyhrazuje si podle potřeby zjišťování stavebně technických příčin havárií staveb a účast při něm, pokud svým rozsahem, opakováním nebo důsledky se značnou měrou dotýkají veřejných zájmů, a navrhuje podle potřeby odpovídající opatření;

f) sleduje účinnost technických předpisů ve výstavbě a dbá o jejich vývoj;

- g)** navrhuje požadavky na využití území a technické požadavky na stavby, jejich části, prvky a funkce a dává podněty na úpravy ČSN nebo certifikaci stavebních výrobků nebo podněty k jiným stavebně technickým opatřením;
- h)** koordinuje součinnost obecných, speciálních, vojenských a jiných stavebních úřadů při výkonu státní správy a koordinuje přípravu technických předpisů na stavby zpracované jinými správními úřady;
- i)** vykonává dozor státu nad činností autorizovaných inspektorů a dbá o rozvoj jejich činnosti;
- j)** koordinuje činnosti v technické normalizaci a ve zkušebnictví na úseku stavebnictví (mimo jiné včetně přejímání evropských norem);
- k)** prosazuje a usměrňuje proces energeticky úsporného stavění a snižování energetické náročnosti budov;
- l)** odpovídá za přípravu právních předpisů týkajících se výstavby a stavebnictví a koordinuje přípravu právních předpisů souvisejících (v gesci jiných ústředních orgánů státní správy, například: ochrany životního prostředí, ochrany památek, požární ochrany apod.);
- m)** vytváří koncepcce a prognózy rozvoje urbanismu, výstavby a stavebnictví a rozvoje bydlení, a to mj. s vazbou na rozvojové záměry ostatních odvětví hospodářství (např. energetika, doprava apod.);
- n)** usměrňuje rozvoj výstavby a údržby bytového fondu; za tímto účelem řídí tvorbu nástrojů podpory bytové výstavby a obnovy a efektivního využívání bytového fondu;
- o)** vytváří právní rámec pro veřejné investování a usměrňuje podmínky pro přípravu a realizaci veřejných investic vč. sjednocování metodiky tvorby zadávacích a obchodních podmínek a architektonických soutěží;
- p)** koordinuje podpory v rámci investiční výstavby a stavebnictví vč. podpor inovací a výzkumu a vývoje v této oblasti;
- q)** koordinuje zpracování koncepcce a státních programů výzkumu a vývoje a inovačních strategií v souvislosti s potřebami stavebnictví (směřované zejména na zvyšování kvality, spolehlivosti a životnosti staveb, snižování jejich energetické náročnosti, dodržování zásad udržitelného rozvoje aj.);
- r)** vytváří podmínky pro rozvoj podnikání v souvislosti s investiční výstavbou a stavebnictvím, jakož i podmínky pro kultivaci podnikatelského prostředí v této oblasti;
- s)** zajišťuje zastoupení ČR v odborných orgánech EU, zabývajících se stavebnictvím (vč. stavebních výrobků) a vytváří podmínky pro konkurenceschopnost na trhu v rámci EU i na ostatních trzích;
- t)** vytváří podmínky pro rozvoj center architektury a stavitelství, zajišťujících v rámci uplatňování politik architektury, informovanost a vzdělávání veřejnosti na úseku výstavby, stavebnictví a péče o kulturní odkaz vystavěného prostředí.

III.

Ústřední správní úřad pro výstavbu, stavebnictví a architekturu zřizuje vědecko technickou a analytickou složku státu:

- a) k řešení koncepčních otázek v oboru územního plánování, urbanizmu a architektury;
- b) pro navrhování a rozvoj technických a územních požadavků na stavby, pro vyhodnocování příčin opakujících se vad a havárií staveb a zlepšení kvality stavění;
- c) pro přípravu koordinovaných opatření státu v investiční výstavbě a pro posuzování technické a ekonomické úrovně vybraných staveb financovaných z veřejných zdrojů.

IV.

Při své činnosti spolupracuje s odbornými nevládními a neziskovými organizacemi činnými v investiční výstavbě, architektuře a stavebnictví, zejména s jejich sdružením SIA ČR – Rada výstavby.

Kontakty:

Ing. arch. Jan Fibiger, CSc.
JUDr. Miroslav Hegenbart

fibiger@abf-nadace.cz
cspsp@centrum.cz

STAVITELSTVÍ
INŽENÝRSTVÍ
ARCHITEKTURA

SIA ČR – Rada výstavby
Sokolská 15, 120 00 Praha 2
Kancelář: Václavské náměstí 31, 110 00 Praha 1
Tel. : 224 228 910; www.siacr.cz

Členové sdružení: Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství

Česká asociace konzultačních inženýrů

Česká komora architektů

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě

Česká společnost pro stavební právo

Český svaz stavebních inženýrů

Obec architektů

Sdružení pro výstavbu silnic

Společnost pro techniku prostředí

Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR

Svaz zkušeben pro výstavbu

www.siacr.cz
